

Průhonice – Hole

Průhonice, zámek, krásný park **památká UNESCO** s více jak 8000 rododendrony, dendrologická zahrada a v neposlední řadě hraniční propojení s komerční zónou Čestlice. To vše jsou známá lákadla bohaté obce s téměř třemi tisícovkami obyvatel.

Trochu nespravedlivě, stranou zájmu, zůstává v jihozápadní části Průhonic bývalá **samostatná obec Hole** s kaskádou **sedmi Holských rybníků z počátku 18. století**. Rybníky napájené **Zdiměřickým potokem** jsou utopené v zeleni převážně vzrostlých dubů, smutečních vrb, topolů a jasanů. V poslední době byly propojeny parkovými cestami, zřízena místa k odpočinku a celé okolí rybníků ponecháno s minimálními zásahy do okolní přírody.

To vše nemohlo uniknout pozornosti turistické party z „**pražské jedničky**“. Je to ideální výchozí bod pro naše čtvrtěční putování po proudu dvou místních potoků, **Zdiměřického a Botiče**. Pražský autobus nás vysadil u prvního z celé rybníční kaskády, stačí přejít silnici a jsme na hrázi. Pozornost si zaslouží pojmenování rybníků, je to místní kuriozita na zmatení turistů. První rybník se jmenuje **Sedmý**, ty následující jsou **Šestý, Pátý** atd. Ten poslední v pořadí se jmenuje **První**, kdo to vymyslel, měl asi smysl pro humor. Vydáváme se na cestu, Vendula s Hanou všechnu tu přírodu se spoustou vody pro naši kroniku skvěle nafotily.

Začínáme mezi sedmým a šestým rybníkem tak to počítají v Holi

Každý z rybníků je jiný, každý utopen ve stínu jiných dřevin, keřů vodních rostlin. **Biologická rozmanitost** (biodiverzita) se tady nedá přehlédnout. Pokračujeme dál Pátý, Čtvrtý Třetí rybník, opravdu se tak jmenují.

Před námi je předposlední rybník, jmenuje se **Druhý** a již jeho okolí signalizuje změnu. Malý zoo koutek, dětské hřiště, posekaný a zavlažovaný trávník, spousta posezení mezi vzrostlými stromy, to nebude jen tak. Sestoupili jsme z houštiny stromů na pěšinu vedoucí po hrázi. Před námi je u nás vůbec první stavba z nepálené hlíny „**Hliněná bašta**“.

Na stavbu restaurace Hliněná bašta byla použita hlína z likvidované obecní skládky. Projektoval ji a stavěl **ateliér SEA architekta Petra Suskeho**, který je průkopníkem hliněných staveb v Čechách. Se svým spolupracovníkem architektem Zdenkem Rajnišem tady uplatnili své **zkušenosti z Afriky**, kde hliněné stavby studovali. Díky moderní technologii, kterou na stavbu použili se životnost restaurace počítá na stovky let. Po dožití stavby se prý snadno semele na záhonky.

K tomu je potřeba říci že hlína je přírodní materiál, který se používal ve stavbách od pradávna i u nás. Má dobré tepelně technické a ekologické vlastnosti, zejména dokáže přijmout velké množství vzdušné vlhkosti z interiéru a potom když je vzduch suchý, uvolnit ji zpět do prostoru. Dokáže vytvořit ideální prostředí například pro alergiky. Hlína se opět stává stavebním materiálem budoucnosti.

Pěšinkou po hrázi jsme rybník obešli, prohlédli si stavbu i z druhé strany a ulicí mezi luxusními vilami **míříme k soutoku** Zdiměřického potoka s Botičem, k chráněné přírodní památce „**Meandry na Botiči**“. Až ku Praze je to poměrně zachovalé přírodní prostředí s původními vzácnými exempláři květeny, ptáků a hmyzu. Formovalo se vlivem činnosti tekoucí vody již ve čtvrtohorách, což je dobrých 500 tisíc let. Že by bylo vše skvělé se, říct ale nedá, ohrožení je velké, invazní rostliny bují, dusík z exkrementů půdu otravuje, vzácné rostliny hubí.....

Meandry na Botiči nás budou provázet až do cíle naší cesty. Zatím nás pěšina, která se najednou proměnila v cyklostezku **GW Praha – Vídeň** vede pod dálnicí D1 a hned za ní ve svahu do zkrachovalého projektu **Česká chalupa**. Megalomanský projekt sportovního areálu s hotelem a restauracemi přimknutý z komerčních důvodů k dálnici, osiřel již před mnoha lety, majitel kamsi zmizel, rozsáhlý pozemek a stavby brzy pohltní divoká příroda.

Prohlídka zkrachovalého projektu se stává nebezpečnou, vyžaduje opatrnost.

Meandry Botiče se teď klikatí podle oplocení Dendrologické zahrady, pěšina pro nás jen tak na dvě boty se drží těsně podle plotu. Náhle padá prudce dolů, v údolíčku překračuje **Černý potok**, ten pramení v Čestlicích těsně pod Akvaparkem, protéká Dendrologickou zahradou a tady pár desítek metrů od Koníčkova mlýna splyne s Botičem.

Koníčkův mlýn, překročili jsme několik přemostění, abychom si jej mohli prohlédnout. Naposledy jsme tady byli v roce 2014. Tehdy mlýn připomínal ruinu těsně před likvidací, památkáři bojovali o to, jak **tuto ojedinělou památku na území hlavního města uvnitř datovanou letopočtem 1768 zachovat pro příští generace**. Stále se ještě zachovala kachlová kamna s pecí a zbytky mlýnskému vybavení včetně dvou mlýnských kol. Barokní **Koníčkův mlýn založený v 16. století** je nestarší chráněný objekt zdejšího regionu. Asi tak vypadala situace kolem mlýna v roce 2014.

Dnes stojíme před na první pohled komerční novostavbou rozsáhlého areálu hotelu, možná penzionu se spoustou pokojů. Zdá se, že dispozice původních objektů byla zachována i vesnický vzhled je zřejmý ale na první pohled se jedná o novostavbu. Tentokrát asi památkáři zaplakali.

Vrátili jsme se na naši pěšinu značenou turistickou červenou, po chvíli jsme u piknikového místa „Formanka“, buřty k opékání nemáme a navíc blíží se poledne a na konci našeho výletu je hospoda **U dvou dubů** a k té jsou ještě dobré dva kilometry, nestavíme. V okolí naší červené kůrovec zničil téměř všechny jehličnany, i tady v chráněné přírodní památce byla nutnost vše vykácet, rázem to tu vypadá trochu jinak než před léty. Tak kousek se vrátit zpět a jsme opět na cestě **do Křeslic**, půlhodinka pochodu a opouštíme **přírodní park Botič – Milíčov**, Chvilce bloudění mezi luxusními novostavbami a konečně jsme před hospůdkou **U dvou dubů**.

Závěrem tedy docela příjemné posezení na zahrádce hospůdky, dva duby nad námi, pivo dobré, dokonce sluníčko se na nás ještě usmálo, fotku, no, co si víc přát?

14. září 2023 v Průhonicích Hole a Křeslicích. Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi,

kronika Mirek, zajímavé fotky obětavě pořídily Vendula Bukalová a Hana Mašková

